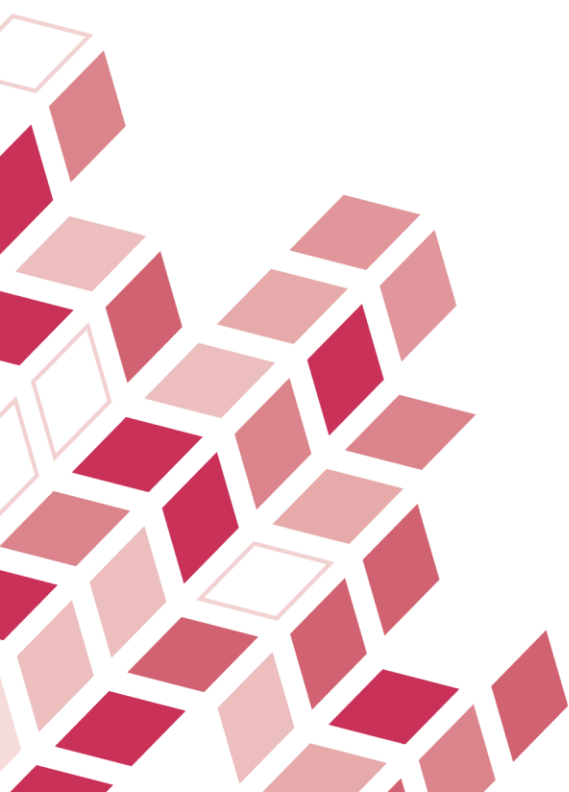

NOKUTs tilsynsrapporter

Teater med fordypning i skuespillerfag/ regi/scenografi/scenetekst

Mastergradsstudium ved Kunsthøgskolen i Oslo

Januar 2013

Institusjon:	Kunsthøgskolen i Oslo
Studietilbud:	Teater med fordypning i skuespillerfag/regi/scenografi/scenetekst
Grad/Studiepoeng:	Mastergradsstudium, 120 studiepoeng
Dato for vedtak:	03.01.2013
Sakkyndige:	Professor Live Hov, Universitetet i Oslo
	Universitetslektor Cecilia Lagerström, Göteborgs universitet
Saksnummer:	12/256

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om akkreditering av mastergradsstudium i teater ved Kunsthøgskolen i Oslo. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra Kunsthøgskolen i Oslo. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

Mastergradsstudium i teater med fordypning i skuespillerfag/regi/scenografi/scenetekst ved Kunsthøgskolen i Oslo tilfredsstillende NOKUTs krav til utdanningskvalitet og er akkreditert i vedtak av 03.01.2013.

Vedtaket er ikke tidsbegrenset. NOKUT vil imidlertid følge opp studietilbudet gjennom et oppfølgende tilsyn etter 3 år.

Oslo, 3. januar 2013

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på nettsidene våre www.nokut.no/NOKUTs-publikasjoner

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjon.....	1
2	Beskrivelse av saksgang.....	1
3	Innledende vurdering	2
4	Faglig vurdering.....	2
4.1	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering	4
4.2	Plan for studiet.....	6
4.3	Fagmiljø tilknyttet studiet.....	14
4.4	Støttefunksjoner og infrastruktur	17
5	Institusjonens kommentar.....	17
6	Sakkyndig tilleggsvurdering	20
7	Vedtak	22
8	Dokumentasjon	23

1 Informasjon om søkerinstitusjon

Kunsthøgskolen i Oslo er Norges største kunsthøgskole med over 500 studenter, 200 ansatte og 900 time- og gjestelærere. Kunsthøgskolen tilbyr treårig bachelorstudium, toårig masterstudium og årsstudium, og har stipendiater i det nasjonale Stipendprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid. Sommeren 2010 ble Kunsthøgskolens seks avdelinger samlokalisert i nye lokaler på gamle Seilduksfabrikken i Oslo. De seks avdelingene er: Design, Kunstakademiet, Kunstfag, Balletthøgskolen, Operahøgskolen og Teaterhøgskolen.

Som akkreditert høgskole, har Kunsthøgskolen i Oslo selvakkrediteringsfullmakt for studier i første syklus. Høgskolens interne system for kvalitetssikring ble godkjent i 2009. Siden opprettelsen av NOKUT har høgskolen fått følgende studier akkreditert (*i kronologisk rekkefølge etter årstall*):

- Mastergradsstudium i koreografi (120 studiepoeng), 2004
- Mastergradsstudium i design (120 studiepoeng), 2005
- Mastergradsstudium i billedkunst (120 studiepoeng), 2005
- Mastergradsstudium i kunstfag (120 studiepoeng), 2005
- Mastergradsstudium i opera (120 studiepoeng), 2005
- Mastergradsstudium i regi (120 studiepoeng), 2005
- Mastergradsstudium i dramatisk skrivekunst (120 studiepoeng), 2008

Kunsthøgskolen i Oslo søkte til søknadsfristen 01.03.2012 om akkreditering av mastergradsstudium i teater, 120 studiepoeng.

2 Beskrivelse av saksgang

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs tilsynsforskrift¹. For søknader som går videre, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i tilsynsforskriften.

Etter sin faglige vurdering skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i tilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom et eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør deretter om institusjonens

¹ <http://www.lovddata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf-20110127-0297.html>

kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får to uker på å avgi tilleggsvurdering. NOKUTs direktør fatter deretter vedtak.

Om denne rapporten

NOKUTs tilsynsrapporter viser en kronologisk saksgang. Saksbehandlingen innebærer en mulighet for at komiteen endrer sin konklusjon i løpet av vurderingsprosessen. Det er tilfelle i denne rapporten. NOKUTs endelige konklusjon finnes i del syv av den foreliggende rapporten.

3 Innledende vurdering

Tilsynsforskriften § 4-1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

1. Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a. Reglement og styringsordning
- b. Klagenemnd
- c. Læringsmiljøutvalg
- d. Utdanningsplan
- e. Vitnemål og Diploma Supplement
- f. Kvalitetssikringssystem

NOKUTs vurdering:

Oversikten i § 4-1 er gitt for å gjøre det tydelig og forutsigbart hvilke bestemmelser i UH-loven NOKUT fører tilsyn med. Kunsthøgskolen i Oslo tilbyr akkrediterte studier. Det forutsettes derfor at krav i lov om universiteter og høyskoler er tilfredsstillende ivaretatt. Diploma Supplement er vurdert som tilfredsstillende.

4 Faglig vurdering

Den følgende teksten i dette kapitlet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer "Vi", er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs tilsynsforskrift.

Oppsummering

Teaterhøgskolen er en vel etablert virksomhet innenfor en større institusjon (Kunsthøgskolen), med et fint miljø og gode lokaliteter. Teaterutdanningen er basert på solide faglige tradisjoner der arven fra

Konstantin Stanislavskij står sentralt. Det finnes en bredt sammensatt stab av lærere med rik erfaring, og utdanningen er forankret i FoU-virksomhet. Søknaden om å etablere et nytt masterstudium i teater må ses som uttrykk for en ny tids krav til mer spesifiserte og omfattende studieforløp, med større forankring i forskning. Planene baserer seg samtidig på et ønske om å bidra til utvidelse og fornyelse av teaterfeltet. Dette er et positivt initiativ, som avspeiler sin samtid på en verdifull måte.

Søknaden om akkreditering av Masterstudium i Teater ved Kunsthøgskolen i Oslo er ambisiøs og omfattende. Teaterhøgskolen ønsker å utvide sitt nåværende studietilbud med nye masterutdanningsforløp i skuespillerfag, scenografi og scenetekst, mens det nåværende masterstudiet i regifag utvides med opptak hvert tredje år (mot tidligere hvert femte år). Det er vårt overordnede inntrykk at Teaterhøgskolens planer for det nye studietilbudet er godt forberedt og gjennomarbeidet, og at det generelt finnes tilstrekkelige ressurser til en slik utvidelse, både når det gjelder lærerkrefter og infrastruktur. Vi har likevel funnet at søknaden i sin nåværende form har visse mangler, som gjør at vi ikke kan anbefale at studiet akkrediteres med mindre planen revideres og forbedres på enkelte punkter.

Våre negative konklusjoner gjelder punktene 4.2.2 c og d: Etter vår oppfatning er studiets innhold og oppbygging ikke tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen, og eksamensordninger og andre vurderingsformer er ikke egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.

- Høgskolen må formulere kunnskapsmål for de kurser som ikke har slike formuleringer, og se over hvordan man beskriver de ulike kursenes mål rent generelt.
- Etikk-kursene må sees over og videreutvikles noe, eventuelt slås sammen til ett større etikk-emne. Likestillings- og genusperspektiv bør integreres både i etikk-kursene og i andre emner der det er særlig relevant (også i litteraturlisten).
- Høgskolen må inkludere både muntlige og skriftlige prøver i studieplanen, underveis og/eller til sist i forløpet.
- Høgskolen må konkretisere beskrivelsen av de ulike vurderingsformene, slik at studentene får et bedre inntrykk av hva som kreves.

For øvrig fremgår våre synspunkter av vurderingene som er formulert under hvert av de nummererte spørsmålene med underpunkter. Vi håper Teaterhøgskolen vil benytte våre anbefalinger konstruktivt i sitt videre arbeid med planene for studiet.

4.1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

4.1.1 Krav i lov om universiteter og høyskoler.

Disse krav er vurdert av NOKUT i den innledende vurderingen.

4.1.2 Krav i rammeplaner og aktuelle forskrifter fra Kunnskapsdepartementet skal være fylt

Aktuelle forskrifter:

- *Opptaksforskriften (1.syklus)*
- *Mastergradsforskriften (2.syklus)*
- *Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (3.syklus)*

Aktuelle rammeplaner

Aktuelle EU-direktiver

Vurdering:

Vi har gjennomgått mastergradsforskriften og funnet at studiet tilfredsstillende forskriftens krav til opptak og faglig bakgrunn. Overordnet kreves det treårig bachelorgrad (180 studiepoeng) eller ”tilsvarende”, med minimum 80 studiepoeng eller ”realkompetanse” i ønsket fordypningsfag. Dette opptakskravet er videre differensiert slik at søkere til skuespiller- og regifaglig fordypning skal ha henholdsvis skuespiller- eller regiutdanning, mens søkere til scenografisk fordypning kan ha enten scenografisk utdanning eller ”tilsvarende realkompetanse”. For søkere til fordypning i scenetekst er relevant utdanningsbakgrunn definert mer åpent, som studier i ulike humanistiske fag eller ”annen utdanning”. Her kreves det dessuten at søkerne kan vise til en ”betydelig scenetekstproduksjon”.

Da opptakskravene altså på alle nivåer åpner for at formell kompetanse (i form av avlagt grad og minst 80 studiepoeng i ønsket fordypningsfag) kan erstattes av ”tilsvarende utdanning” eller ”realkompetanse”, bør det utvikles adekvate kriterier for vurdering av slik alternativ kompetanse, jf. Masterforskriftens henvisning til ”utdanning som i henhold til § 3-4 i lov om universiteter og høyskoler er godkjent som jevngrad med ovennevnte grader eller utdanningsløp.”

Mastergradsforskriftens krav (§ 6) om at det i mastergraden skal inngå et selvstendig arbeid av et omfang på minst 30 studiepoeng, er oppfylt i planen. Også mastergradsforskriftens intensjon om at det selvstendige arbeidet skal vise ”forståelse, refleksjon og modning”, synes å være oppfylt, jf. omtalen i søknaden av masterprosjektets ”refleksjonsarbeid”, som skal vise ”faglig integritet, intellektuell modenhet og analytisk styrke”.

Konklusjon

Ja, mastergradsforskriftens krav er tilfredsstillende imøtekommet.

Høgskolen bør utvikle kriterier for vurdering av søkere som ikke har formell kompetanse i form av avlagt grad og minst 80 studiepoeng i ønsket fordypningsfag.

4.1.3 Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.

Vurdering

Det er et høyt søkertrykk til skuespiller- og regiutdanningene på bachelornivå ved Teaterhøgskolen, 70 respektive 40 søkere per studieplass de seneste årene. Med dette som bakgrunn forventer man seg mange søkere også på masternivå. Når det gjelder masterutdanningen i regi, må den betraktes som en utvidelse av det nåværende tilbudet, som bare har opptak hvert femte år. Ved fordypningsfagene scenografi og scenetekst forventes også et godt søkergrunnlag ettersom disse utdanningene ennå ikke eksisterer på masternivå i Norge. Masterutdanningen forventes også å tiltrekke seg søkere fra andre nordiske land.

Vi anser det som rimelig å tro at kunstneriske (utøvende) masterutdanninger generelt sett og i et nordisk perspektiv kommer til å tiltrekke seg søkere i fremtiden, med tanke på utviklingen av kunstfeltet og den kunstneriske forskningen. Det er likevel ikke opplagt at et høyt søkertrykk på en bachelor automatisk leder til et høyt søkertrykk på masternivå. Det kan ta tid å opparbeide en bevissthet og interesse for en mastergrad, både hos nyutdannede bachelorgradskandidater og studenter som vil ut og spille teater og etablere seg på arbeidsmarkedet, og i teaterbransjen generelt. Utdanningen har en god forankring gjennom tidligere års arbeid med et pilotprosjekt i master i dramatik/scenetekst, et påbygningsår i skuespillerkunst som har eksistert siden 2009 og en allerede eksisterende master i regi. Dette antyder at det finnes et studentgrunnlag og en interesse for et avansert nivå, men det er ingen opplysninger i søknaden om hvordan søkertrykket har sett ut hittil. Den nåværende masterutdanningen i regi omtales kun kort i søknaden, og man antar videre at opptaket fremover kan bli mer frekvent. Det hadde vært ønskelig at man tydeligere hadde koplet den nåværende mastergraden i regi til den nye foreslåtte masterutdanningen både når det gjelder opptak og utvikling. Det virker underforstått at det nåværende masterstudiet skal utgå til fordel for det nye, men det bør uansett redegjøres for hvordan det nye registudiet skiller seg fra det nåværende.

Fordelingen av tolv studenter innen skuespill med opptak hvert år og tre studenter innen respektive regi, scenografi og dramatisk skrivekunst hvert tredje år, ser vi som en rimelig fordeling i forhold til arbeidsmarkedet.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse for forventet studentrekruttering er tilfredsstillende

- Vi anbefaler høgskolen å utvikle en strategi for informasjons- og lobbyarbeid på bred front, for å gjøre teaterfeltet oppmerksom på masterutdanningen.

4.1.4 Det skal redegjøres for forventet arbeidsomfang for studentene

Vurdering

Det forventede arbeidsomfang er oversiktlig angitt i skjematisk form, med angivelse av arbeidstimer for hver del av studiet. Balansen mellom egenstudier og lærerstyrt undervisning/veiledning virker hensiktsmessig, med størst vekt på sistnevnte kategori. Det forventes at studentene bruker 1800 faktiske arbeidstimer per studieår, hvilket er innenfor normalkravet i henhold til ECTS-manualen.

Samtidig presiseres det at man forventer ”en ekstraordinær arbeidsinnsats ut over det som normalt forventes på norske mastergradsstudier”. Begrunnelsen er tilsynelatende at studentene i dette studiet er avhengige av hverandre for å nå læringsmålene, og at det generelt er en krevende utdanning. Det er likevel et åpent spørsmål om det er rimelig og gunstig at studiet baseres på en slik forventning om ekstraordinær arbeidsinnsats, og høgskolen kan ikke i noe tilfelle kreve mer innsats enn ECTS-manualens anbefaling. Dette punktet bør altså utdypes og begrunnes bedre.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse for forventet arbeidsomfang er tilfredsstillende.

- Høgskolen bør begrunne forventningen om en ekstraordinær arbeidsinnsats, og anslå hvor mange ekstra arbeidstimer det vil kunne dreie seg om.

4.1.5 Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene

Vurdering ikke relevant, da ingen deler av studiet foregår utenfor egen institusjon.

4.1.6 Samlet konklusjon for § 4-1, 2-5, Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

Kvaliteten er i samsvar med forventet nivå i henhold til gjeldende krav i tilsynsforskriften.

4.2 Plan for studiet

I dette avsnittet vil følgende punkter refereres:

§ 4-2 Plan for studiet

1. Studiet skal ha et dekkende navn
2. Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelse:
 - a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.
 - b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.

- c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.
 - d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen.
 - e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.
3. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.
4. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

4.2.1 Studiet skal ha et dekkende navn

Vurdering

Studiets navn, ”master i teater”, er dekkende som en overordnet betegnelse, blant annet fordi det er gunstig å skille det fra ”master i teatervitenskap”. Det ville også være en mulighet å kalle studiet ”master i teater og performance”, i tråd med nyere retninger innenfor scenekunst, selv om studiet og lærerressursene per i dag fortrinnsvis er forankret i teater og i mindre grad i performance. Begrepet «teater» kan likevel virke noe snevert i dagens situasjon, og det kunne være gunstig å åpne opp for en utvidelse av studiefeltet.

For øvrig kan vi ikke se at det fremgår av det foreslåtte navnet at det dreier seg om ”en kunstfaglig, utøvende utdanning”. ”Master i teater” virker dessuten svært kort og noe upresist. Det ville derfor være en fordel om studiets navn ble utvidet, slik det er angitt i følgende forslag.

Konklusjon

Ja, studiets navn er dekkende.

- Høgskolen bør forsyne studiets navn med en tilføyelse som angir hver enkelt students spesialisering, for eksempel ”med fordypning i skuespillerfag” osv. Dette vil især være ønskelig på vitnemål, men det kan være hensiktsmessig også i andre sammenhenger, for eksempel i forbindelse med opptak. I engelsk versjon bør man anvende en tilsvarende tilføyelse.

4.2.2 Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsen:

- a. **Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.**

I søknaden er læringsutbyttet beskrevet slik:

Kunnskap

Etter endt utdanning skal

Ferdigheter

Etter endt utdanning skal

Generell kompetanse

Etter endt utdanning skal

studenten: kunne bruke kunnskap om nyere strømninger innen kunstteori og internasjonal samtidskunst i skapende arbeid	studenten: mestre et bredt spekter av metodiske og estetiske innfallsvinkler til teaterkunsten og kunne anvende disse i møte med komplekse kunstneriske utfordringer	studenten: kunne skape teaterkunst på høyeste nivå innen valgt fordypningsområde
kunne drøfte og reflektere omkring kunstens rolle i samfunnet, samt sammenhengen mellom kunstnerisk utvikling og institusjonelle rammebetingelser	kunne vise samarbeidsevner på høyt nivå i forestillingsarbeid med fleksibel rollefordeling mellom skuespiller, regissør, dramatiker og scenograf	kunne arbeide i tråd med en ensemble-, arbeids- og yrkesetikk på høyeste nivå
kunne anvende kunnskap om økonomiske og administrative aspekter ved kunstnerisk entreprenørvirksomhet i sitt arbeid som teaterkunstner		kunne innhente, dokumentere og formidle kompleks faglig kunnskap og kunne bidra til fornying og videreutvikling av fagfeltet

Vurdering

Høgskolen skriver at det ikke er meningsfullt i en kunstnerisk (utøvende) utdanning å dele opp læringsutbyttet etter Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverks (NKR) generelle anvisninger, fordi målkategoriene i så høy grad er overlappende. Kunnskapsmål realiseres f.eks. først når de manifesteres som reell kompetanse i en egen utøvelse av yrket. Vi er enige i at denne problematikken er viktig å diskutere og å synliggjøre i kunstutdanning. En konkret skuespillerteknikk, for å ta et eksempel, er en praktisk metode, men også en teori. Den realiseres først i utøvingen av en virkelig arbeidsoppgave. Samtidig mener vi det er mulig å dele opp læring i ulike deler der ulike aspekter plasseres i fokus. Dette har også høgskolen på en tilfredsstillende måte gjort i det overordnede læringsutbyttet for masterstudiet. Generelt sett har man svært høye læringsmål, f.eks. ”å skape teaterkunst på høyeste nivå” og ”å kunne bidra til fornying og videreutvikling av fagfeltet”. Dette er aspekter som vi koplek til det aller høyeste nivået i utdanningssystemet, nemlig ph.d.-nivået eller doktorgrad.

Konklusjon

Ja, læringsutbyttet er tilfredsstillende beskrevet på et overordnet nivå (men se kommentarene under punkt 4.2.c, angående de enkelte emnene).

- Høgskolen bør reflektere over hva ”høyeste nivå” innebærer og hvordan mastergraden forholder seg til doktorgraden.

b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.

Vurdering

Det virker umiddelbart innlysende at en mastergrad i teater vil kvalifisere til å arbeide som teaterkunstner i ulike sammenhenger. Søknadens opplysninger om studentenes gjennomslag på

arbeidsmarkedet per 2011 gir et svært positivt inntrykk: mellom 80 og 90 % av skuespillerstudentene som utgikk fra teaterhøgskolens påbygningsår, fikk umiddelbart relevant kunstnerisk arbeid, mens det tilsvarende tallet for registudentene fra masterstudiet var 100 %. Disse tallene angir imidlertid ikke hvorvidt det dreier seg om fulltids- eller deltidsbeskjeftigelse på arbeidsmarkedet, og dette vil tilsvarende være et åpent spørsmål for de nye masterkandidatenes vedkommende.

Forholdet mellom lavere og høyere nivå er heller ikke klart når det gjelder kandidatens kvalifikasjoner. På den ene siden verdsetter altså samfunnet kvaliteten på skuespiller- og registudent som er utdannet på lavere (nåværende) nivå, på den annen side konstateres det at en bachelorgrad i scenografifag ikke er tilstrekkelig profesjonsforberedende. Spørsmålet blir da om de ulike spesialiseringenes bachelorgrad heretter vil bli vurdert som en ufullstendig utdanning? Og hvordan skal det omtalte ”krav til å være kunstnerisk nyskapende” oppfattes, gjelder ikke dette også for bachelornivået?

Konklusjon

Ja, studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier er tilstrekkelig tydelig.

- Høgskolen bør formulere seg tydeligere om profil og målsetning med respektive nivå (bachelor og master) slik at deres respektive spesialitet og mål framgår tydelig i forhold til utdanningssystemet og arbeidsmarkedet.

c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen

Vurdering

Følgende emner, som alle er obligatoriske, inngår i studiet: Konsept- og kunstutvikling 8 studiepoeng (sp), Teori- og begrepsutvikling 10 sp, Teknologi og ferdigheter 12 sp, Produksjoner 32 sp, Arbeidsetikk 2 sp, Ensembleetikk 2 sp, Fordypningsemne (skuespillerfag, regifag, scenografi, scenetekst) 20 sp, Masterprosjekt, 30 sp, Formidlingsetikk 2 sp, Etikk og yrkesliv 2 sp.

Beskrivelsen av masterprosjektet oppfyller som nevnt både det formelle kravet til omfang (30 studiepoeng), og mastergradsforskriftens intensjon om at det selvstendige arbeidet skal vise ”forståelse, refleksjon og modning”. Masterprosjektet består av et selvstendig kunstnerisk arbeid innenfor eget fordypningsområde, samt et skriftlig eller muntlig refleksjonsarbeid (omkring prosessen og resultatet) i form av et refleksjonsnotat, et essay, et foredrag el.lign. Det kunstneriske arbeidet skal være individuelt, men samtidig inngå i skapende samhandling med andre (bortsett fra masterprosjekter med fordypning scenetekst). Læringsutbyttet omfatter kunnskaper knyttet til refleksjonsarbeidet (som skal vise faglig integritet, intellektuell modenhet og analytisk styrke) og ferdigheter knyttet til de etiske krav som er relevante for samhandlingen med andre. Den generelle kompetansen knytter seg til det kunstneriske arbeidet, som skal oppfylle profesjonelle krav og være på høyt nivå.

Flere av emnene, og spesielt de mer teoretiske, er svært interessante og gir en bredere bevissthet om metoder, estetikk og formmessige valg enn hva praktiske teaterstudier tradisjonelt sett har inkludert ved mange teaterhøgskoler. Noen av emnene har imidlertid ingen angitte læringsutbytter når det gjelder oppnådd kunnskap, f.eks. Produksjoner, Arbeidsetikk og fordypningsemnene i skuespillerfag og regifag, hvilket vi forholder oss kritiske til. Vi kan forstå vanskelighetene med av og til å kunne skille mellom kunnskap og ferdighet i forbindelse med kunstnerisk (utøvende) utdanninger fordi disse gjerne overlapper hverandre, men vi mener samtidig at det er mulig. Det finnes flere aspekter i et læremoment, både selve ferdigheten som kan vises i det utøvende og bevissthet om de resonnement og den metodikk som ligger bak det samme. Vi mener at det også i praktiske emner bør finnes kunnskapsmål som skal oppnås og at det i særdeleshet på en masterutdanning er bemerkelsesverdig at det er emner som savner kunnskapsmål.

Når man ser på helheten av emner kan det reises spørsmål rundt forholdet mellom på den ene siden de teoretiske emnene Konsept og kunstutvikling og Teori- og begrepsutvikling med sitt breddeperspektiv på teater (f.eks. postdramatiske perspektiv) og alternative ensemblefunksjoner, og på den andre siden fordypningsemnene som generelt er mer tradisjonell orientert. Man kan spørre seg om dette skaper en motsetning i utdanningen og om det virkelig blir mulig å arbeide med et bredere scenekunstabegrep i de praktiske delene av utdanningen.

Vi mener at de mange små etikk-kursene bør slås sammen til et større kurs, med ulike delmoment. Disse kursene er også magert beskrevet og gir et svakt inntrykk innholdsmessig, selv om vi anser at emnet er viktig og ser det som et positivt innslag i en masterutdanning. Vi merker oss at likestillings- og genusperspektiv overhodet ikke nevnes i noen av etikk-kursene. Genusperspektivet er generelt fraværende i studieplanen som helhet og bør integreres også i emner som Teori- og begrepsutvikling og fordypningsemnene.

Konklusjon

Nei, studiets innhold og oppbygging er ikke tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

- Høgskolen må formulere kunnskapsmål for de emner som savner dette og se over hvordan man beskriver de ulike emnenes mål rent generelt.
- Etikk-emnene må sees over og videreutvikles noe, eventuelt slås sammen til ett større etikk-emne. Likebehandlings- og genusperspektiv bør integreres både i etikk-emnene og i andre emner der det er særlig relevant (også i litteraturlisten).

d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

Vurdering

Som tidligere nevnt, er store deler av undervisningen lærerstyrt, med masterprosjektet som viktigste unntakelse. Generelt fremgår det at arbeidsformer som workshops, prosjektarbeid, øvelser, og

demonstrasjoner vil inngå i undervisningen, sammen med forelesninger, selvstudier og skriftlige arbeider. En slik bredde og variasjon i undervisningsformer virker hensiktsmessig i et studium som er både praktisk og teoretisk fundert. Det er også positivt at det legges vekt på samarbeid på tvers av årskull og fordypningsretninger. Vi reagerer imidlertid på at det stilles krav om obligatorisk tilstedeværelse på opp til 100 % for de enkelte emnene (jf. vedlegg til søknaden, del 2). Både 100 % og 90 % deltakelse vil i praksis være et urealistisk og vanskelig håndterbart krav. Hvis man ønsker å fastholde intensjonen om høy obligatorisk deltakelse – som i og for seg er positiv – bør det utarbeides retningslinjer for mulig sykefravær etc.

Konklusjon

Ja, studiets arbeids- og undervisningsformer er egnet til å oppnå det læringsutbytte som beskrives i planen.

- Vi anbefaler Høgskolen å utrede hvordan man skal håndtere det høye kravet til tilstedeværelse ved enten å senke kravet eller utarbeide retningslinjer for håndtering av fravær.

e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet

Vurdering

I studieprogrammet benyttes kun karakteren bestått/ikke bestått.

Begrepet eksamen er ikke nevnt i beskrivelsen i søknaden; der omtales kun vurdering kombinert med veiledning underveis i studieforløpet. Dette begrunnes med at studieplanens læringsmål ikke lar seg vurdere bare på grunnlag av sluttprodukter. Ikke desto mindre mener vi det ville være gunstig med en form for avsluttende prøver i noen av emnene, særlig i teoretiske emner som Konsept- og kunstutvikling og Teori- og begrepsutvikling. Uansett er det ønskelig at den svært generelle beskrivelsen av vurderingsformene spesifiseres og konkretiseres.

Når det gjelder masterprosjektet, vurderes dette som en helhet av en kommisjon som består av interne sensorer og en ekstern sensor. Det er likevel uklart om det kunstneriske arbeidet og refleksjonsarbeidet også vurderes som separate komponenter, i den forstand at en av delene vil kunne underkjennes mens den andre vurderes som bestått. Det ville også være ønskelig med visse kriterier for omfanget av refleksjonsarbeidet og for hva som kreves av et ”komplett kunstverk på høyt nivå”.

Konklusjon

Nei, eksamensordninger og andre vurderingsformer er ikke egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.

- Høgskolen må inkludere både muntlige og skriftlige prøver i studieplanen, underveis og/eller til sist i forløpet. Dermed vil man bedre kunne sikre seg at pensumstoffet tilegnes og aktiveres.

Samtidig vil slike prøver gi studentene verdifull øvelse i å formulere seg klart om faglige spørsmål.

- Høgskolen må også konkretisere beskrivelsen av de ulike vurderingsformene, slik at studentene får et bedre inntrykk av hva som kreves.

4.2.3 Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Teaterhøgskolens lærerstab bedriver FoU-virksomhet innen sitt område. Dokumentasjon på FoU er hentet fra CV-er for de ansatte som er vedlagt søknaden. Den FoU-virksomhet som det gjøres rede for, er enten listet opp som profesjonelle kunstneriske erfaringer fra scenekunstheltet, som spesifikt omtalte FoU-prosjekt eller som presentasjoner, foredrag og publikasjoner. I tillegg kommer stipendiater knyttet til høgskolen, som for tiden er to stillinger innen teaterområdet. Det finnes dermed et underforstått perspektiv som sier at FoU er det samme som profesjonelle kunstneriske erfaringer, utviklingsprosjekt, stipendiatstudier samt publisering som synliggjør kunnskap innen fagområdet. Om man godtar en slik definisjon av FoU-begrepet, har personalet en stor samlet kunnskap på området. Kontinuerlige oppdrag som regissør, skuespiller, dramaturg med mer fra profesjonelle scener viser en stabilitet og et visst nivå i yrkesutøvelse. Publikasjoner og presentasjoner i ulike sammenhenger samt gjennomføring av spesifikke FoU-prosjekt vitner om utviklingsvirksomhet på området som kan relateres til forskning. Flere eksempel gis på FoU-prosjekt som i løpet av de siste årene har vært utført i samarbeid med studentgrupper ved utdanningene.

På bakgrunn av lærerstabens opplistede oversikt over kompetanser og den vedlagte litteraturlisten for studiet, samt ut ifra det perspektiv på FoU-virksomhet som her gis, anser vi at studiet har en akseptabel kopling til FoU. Vi legger til grunn at dette perspektivet er på linje med hvordan man generelt ser på FoU i et norsk perspektiv innen høyere kunstnerisk (utøvende) utdanning.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

4.2.4 Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Teaterhøgskolen har allerede studentutvekslingsavtaler gjennom Nortea der flere land og skoler deltar. Studentene kan også benytte nettverket École des Écoles hvor flere europeiske partnere inngår, og der høgskolen er medlem, Ytterligere muligheter finnes innenfor Kunsthøgskolens nettverk. De siste årene har man hatt flere studentutvekslinger, både fra og til høgskolen. Man fremhever at

masternivået ennå ikke er utviklet ved teaterskoler i Europa og Norden, noe man imidlertid tror snart kommer til å endre seg. Teaterhøgskolen i Helsingfors og Stockholms Dramatiska Högskola oppgis som mest aktuelle partnere, noe som er noe misvisende da høyskolen i Stockholm fortsatt ikke har etablert et masterstudium (man har imidlertid noen ett-årige magisterutdanninger) mens derimot f.eks. Teaterhögskolan i Malmö har tilbudt masterstudium siden 2010 og Göteborg siden 2008. Et samarbeid finnes med den velrenommerte teaterhøgskolen Ernst Busch i Berlin, med studiebesøk mellom skolene. Teaterhøgskolen er aktiv i enda flere internasjonale nettverk (se også under 4.3.4). Her kan nevnes Encepa, et internasjonalt nettverk for læring for profesjonelle utøvere, som er viktig for lærernes videreutvikling og for nye impulser ved Teaterhøgskolen. Oslo International Acting Festival, arrangert av Teaterhøgskolen, er også verdt å løfte fram. Man engasjerer regelmessig internasjonale gjesteforelesere til kurser ved utdanningene.

Det fremgår ikke av søknaden om det finnes språkproblemer knyttet til studentutveksling og internasjonalisering. I vedlegget konstateres det at undervisningsspråket er norsk, men det er rimelig å anta at (noen) gjesteforelesere underviser på engelsk (evt. svensk og dansk). Det er et åpent spørsmål om utenlandske studenter generelt vil kunne følge den regulære undervisningen, hvis den altså foregår på norsk.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering som er relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

- Høgskolen bør klargjøre hvordan man kan løse eventuelle språkproblemer knyttet til studentutveksling og internasjonalisering.

4.2.5 Samlet konklusjon for § 4-2, Plan for studiet

Nei, kvaliteten er ikke i samsvar med forventet nivå i henhold til gjeldende krav som gitt i tilsynsforordningen.

- Høgskolen må formulere kunnskapsmål for de kurser som savner det, og se over hvordan man beskriver de ulike kursenes mål rent generelt.
- Etikk-kursene må sees over og videreutvikles noe, eventuelt slås sammen til ett større etikk-emne. Likestillings- og genusperspektiv bør integreres både i etikk-kursene og i andre emner der det er særlig relevant (også i litteraturlisten).
- Høgskolen må inkludere både muntlige og skriftlige prøver i studieplanen, underveis og/eller til sist i forløpet. Dermed vil man bedre kunne sikre seg at pensumstoffet tilegnes og aktiveres. Samtidig vil slike prøver gi studentene verdifull øvelse i å formulere seg klart om faglige spørsmål.
- Høgskolen må også konkretisere beskrivelsen av de ulike vurderingsformene, slik at studentene får et bedre inntrykk av hva som kreves.

4.3 Fagmiljø tilknyttet studiet

4.3.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige og eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

Sammensetningen av lærere og den samlede kompetansen ser god ut. Kompetansen er fordelt utover på ulike emneområder og en stor andel professorer- og førsteamanuensisstillinger.

Veiledningskompetansen for de kommende masterstudentene er altså tilfredsstillende dekket, både i forhold til antall studenter og på samtlige fordypningsområder. Et professorat i scenetekst er dessuten under tilsetting. Det finns FoU- virksomhet integrert på institusjonen og et bredt nettverk. Til miljøet hører også to stipendiater, som skal engasjeres på den nye masterutdanningen.

Miljøet og strukturen på Kunsthøgskolen i Oslo, med dets rike fagmiljø og store antall masterutdanninger, gir gode forutsetninger for et godt studiemiljø, tverrdisiplinært samarbeid og en synliggjøring av masternivået i et større perspektiv.

Konklusjon

Ja, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er tilpasset studiet slik det er beskrevet i planen og det faglige eller kunstneriske arbeidet som utføres.

4.3.2 Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet. For de ulike syklene gjelder i tillegg:

De syklusene som ikke er aktuelle for denne rapporten, markeres i svakt grått

- a. For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse
- b. For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.
- c. For tredje syklus, ph.d., skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer, de øvrige skal ha førsteamanuensiskompetanse.
- d. For tredje syklus, kunstnerisk stipendprogram, skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer/dosenter, de øvrige skal ha førstestillingskompetanse.

Vurdering

Det er gjort godt rede for de tilsattes formelle kompetanser, som fordeler seg med 52 % tilsatte med førstestillingskompetanse og 37 % med professorkompetanse. I en oversiktlig tabell fremgår det videre at de sentrale delene av studiet dekkes av fagfolk med professor- eller førstestillingskompetanse. Det er avsatt til sammen 4,3 årsverk til å drive mastergradsstudiet, hvorav 1,2 årsverk skal utføres av

professorer og 3,45 årsverk skal utføres av førstekompetente. Samlet sett er det altså klart at de tilsattes kompetanse ligger atskillig over det som kreves i regelverket.

Konklusjon

Ja, kravene til undervisernes kompetanse er godt dekket av høgskolens personale og klart dokumentert i søknaden.

4.3.3 Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike syklener gjelder i tillegg:

- a. For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- b. For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.
- c. For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå og med tilstrekkelig faglig bredde.

Vurdering

Som nevnt under 4.2.3 driver Teaterhøgskolens lærere FoU-virksomhet (ut ifra det perspektiv på FoU-virksomhet som gis i søknaden og som vi oppfatter som akseptert for det kunstneriske området i Norge, se videre under dette punkt). Denne virksomheten består som sagt av profesjonelle kunstneriske erfaringer, utviklingsprosjekt, stipendiatstudier samt publisering. Vi konstaterer at det finnes en bredde og kvantitet av slike arbeidere. Det er imidlertid svært vanskelig å vurdere nivået på disse arbeidene, og det er heller ikke klart hvilke krav som stilles ved Teaterhøgskolen, for å kunne drive et FoU-prosjekt. Det samlede materialet gir likevel et bilde av en godt sammensatt kompetanse i lærerstaben. Mange av lærerne har lange merittlister fra kunstnerisk produksjon ved velrenommerte scener og andre kunstinstitusjoner. Ulike FoU-prosjekt drives på spesifikke temaer og fagområder, selv om det ikke alltid er klart hvordan disse dokumenteres. De fleste lærerne presenterer sine arbeidere regelmessig i ulike pedagogiske og forskningsrelaterte sammenhenger, publiserer artikler og annet materiale og flere utgir lærebøker. Nærværet av flere stipendiater på institusjonen, inkludert en tidligere stipendiat som disputerte i 2009, gir dessuten en god tilknytning til forskning og bidrar til å skape et forskningsmiljø. Vi tror også at etableringen av den nye masterutdanningen, som kan betraktes som en videreutvikling av det eksisterende masternivået, kommer til å styrke og tydeliggjøre den forskningsrelaterte virksomheten ytterligere.

I forlengelsen av FoU-virksomheten bør også et initiativ som Oslo International Acting festival løftes frem. Det drives i samarbeid med andre nasjonale og internasjonale institusjoner. Festivalen er ett utmerket eksempel på hvordan den praksisnære forskningen/utviklingsvirksomheten og pedagogiske/didaktiske diskusjonen kan synliggjøres, videreutvikles og forlenges i dialog, i en større sammenheng.

En problematikk som kan være verd å nevne, er vanskelighetene innen den kunstneriske utøvende høgskoleverden å få praktiske FoU-arbeider innregnet i de allmenne publiseringssystemene, noe som ofte gjør at disse høyskolene dokumenterer få eller ingen publikasjoner innenfor FoU i de formelle systemene. Det er også utbredt med manglende bevissthet og rutiner ved utøvende kunstutdanninger med hensyn til å rapportere inn publikasjoner. Dette er en problematikk som vi gjerne vil påpeke både for høgskolen og NOKUT.

Om man medtar hele miljøet på Kunsthøgskolen finns en enda større kritisk masse og forskningsrelatert virksomhet enn bare Teaterhøgskolens isolert sett, hvilket er positivt. Man nevner i søknaden imidlertid ingen spesifikke nettverk innen FoU-virksomhet.

Konklusjon

Ja, det framgår tydelig at fagmiljøet driver aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid på tilstrekkelig høyt nivå.

- Høgskolen bør utvikle sine nettverk innen FoU-virksomheten og være i dialog med den kunstneriske forskning som er utviklet i løpet av de senere år i en nordisk kontekst.
- Høgskolen bør utvikle forskningsstrategier i framtiden, slik at man kan arbeide mer langsiktig og strategisk innen sitt FoU-arbeid, gjerne koplet til pedagogisk og metodisk profil.

4.3.4 Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.

Vurdering

Teaterhøgskolen samarbeider med en rekke nasjonale og internasjonale institusjoner og nettverk. Dette inkluderer bl.a. de norske profesjonelle teatrene, nettverket for de ledende teaterhøgskoler i Norden (Encepa), Hochschule für Schauspielkunst Ernst Busch, Ecole des ecole-nettverket (bestående av ni europeiske teaterhøgskoler) og ELIA nettverket som omfatter 350 høyere kunstutdanninger i Europa. Videre deltar teaterhøgskolen i flere nasjonale og internasjonale festivaler, bl.a. Glasnost-festivalen på Høgskolen i Nord-Trøndelag og Oslo International Acting Festival. De fleste av disse samarbeidsprosjektene omfatter også utveksling av studenter og lærere.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar i utstrakt grad i nasjonale og internasjonale nettverk som er relevante og gunstige for studiet.

4.3.5 For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet

Vurdering

Ikke relevant.

4.3.6 Samlet konklusjon for § 4-3 Fagmiljø tilknyttet studiet

Ja, kvaliteten er i samsvar med forventet nivå i henhold til gjeldende krav i tilsynsforskriften.

4.4 Støttefunksjoner og infrastruktur

4.1.4 Institusjonen skal ha lokaler, bibliotek tjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Vurdering

Teaterhøgskolen er en del av Kunsthøgskolen i Oslo, som holder til i store og nybygde/ombygde lokaler på Grünerløkka. Det er gjort utførlig rede for institusjonens fasiliteter og ressurser på vesentlige områder som bibliotek tjenester, administrative tjenester, tekniske tjenester, IKT etc. Alt virker godt tilrettelagt og velfungerende. Det samme gjelder arbeidsplasser for studentene og spesialrom som anvendes direkte i arbeidsprosessene. Det finnes også et eget studenthus til bruk for studentdemokratiets organer og for sosiale aktiviteter. Samlet sett synes lokaler og tjenester å dekke masterstudiets behov.

Konklusjon

Ja, institusjonens lokaler, bibliotek tjenester, administrative og tekniske ressurser, IKT og arbeidsforhold synes å være godt tilpasset studentene og studiet.

5 Institusjonens kommentar

Kommentarer til sakkyndig vurdering av Masterstudium i teater, Kunsthøgskolen i Oslo

Vi viser til brev fra Nokut av 31.10.12 med sakkyndig vurdering av søknad om akkreditering av master i teater. Vi vil gjerne innlede med å takke de sakkyndige for en meget grundig og konstruktiv rapport.

Vi har jobbet med å revidere studieplanen (se vedlegg) i forhold til de punktene hvor vi ikke oppfyller tilsynsforordningen. Endringene utdypes nedenfor. I tillegg har vi innarbeidet noen av anbefalingene fra de sakkyndige i den reviderte studieplanen. Disse listes opp til slutt.

4.2.2 c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen:

Vi har gått igjennom studieplanen og formulert kunnskapsmål for de emnene som savnet dette. De nye kunnskapsmålene for emnet produksjoner samt fordypningsemnene er:

Produksjoner: Studenten skal: 1. ha inngående kunnskap om kunstneriske arbeidsmetoder i ulike faser av den skapende prosessen knyttet til egen og øvrige teaterfaglige fordypninger. 2. kunne anvende kunnskap om kunstteori og internasjonale strømninger innen samtidskunst som ressurs i det skapende arbeidet.

Fordypningsemnet skuespillerfag: Studenten skal: 1. ha inngående kunnskap om forskjeller og ulikheter mellom de viktigste skuespillerteknikkene både innenfor en dramatisk og en postdramatisk ramme. 2. kunne anvende kunnskap om ulike stilvarianter innenfor normert scenespråk. 3. ha inngående kunnskap om hvordan ulike typer scenetekst krever ulike faglige innfallsvinkler i den kunstneriske gestaltningen. 4. ha innsikt i samspillet mellom kjønnsperspektiv og rolletolkning.

Fordypningsemnet regifag: Studenten skal: 1. ha inngående kunnskap om ulike modeller knyttet til analyse av scenetekst innenfor en dramatisk og en postdramatisk ramme. 2. ha innsikt i samspillet mellom kjønnsperspektiv og rolletolkning.

Fordypningsemnet scenografi: Studenten skal: 1. kunne drøfte arbeidet med visuell romgestaltning i et kjønnsperspektiv. 2. kunne drøfte forskjeller og ulikheter på scenografens rolle og scenografiens funksjon innenfor dramatiske og postdramatiske kunststrategier.

Fordypningsemnet scenetekst: Studenten skal: 1. ha inngående kunnskap om forskjeller og ulikheter mellom scenetekst innenfor en dramatisk og en postdramatisk ramme. 2. kunne drøfte styrker og svakheter mellom ulike dramaturgiske modeller som inspirasjonskilde for å skape scenetekst. 3. kunne drøfte arbeidet med å skape scenetekst i et kjønnsperspektiv.

I tillegg til ovennevnte har vi jobbet med de ulike emnenes mål mer generelt, for å sikre at de ligger på riktig nivå og for å sikre at målene ikke speiler motsetningsfylte perspektiver. Dvs. bredde i de teoretiske emnene vs. tradisjon i fordypningsemnene. Det har ikke vært vår hensikt at breddeperspektivet ikke også skal være 2

en del av fordypningsemnene. Vi mener dette fremkommer av teksten i fordypningsemnenes “kort beskrivelse av emnet”, men vi ser at det ikke fremkommer av målformuleringene. Vi har derfor jobbet med å innarbeide dette i kunnskapsmålene i fordypningsemnene (se kunnskapsmålene beskrevet over).

Videre til 4.2.2 c.: Vi har gått gjennom etikkemnene og vurdert at den beste måten å tilfredsstille kravene i tilsynsforskriften er å slå de fire emnene sammen til ett emne. Det nye emnet heter nå arbeids- og ensembleetikk og beskrivelse av innhold, læringsmål, arbeidskrav og vurdering er en sammenslåing av teksten fra de fire små etikkemnene.

Ut over det har vi inkorporert kjønnsperspektivet i kunnskapsmålene i det nye etikkemnet (Studenten skal kunne drøfte og reflektere rundt problemstillinger innen teaterkunsten knyttet til kjønn og kjønnsperspektivet), i teori- og begrepsutvikling (Studenten skal kunne ha innsikt i og reflektere over kjønnsperspektivet knyttet til teateret som kunstart) og i fordypningsemnene (se over). I tillegg har vi lagt til følgende avhandling i litteraturlisten: “Gunilla Edemo & Ida Engvold (red.) (2011): Att gestalta kön. Beretnelser om scenkonst, makt og medvetna val”.

Med endringene som er skissert over mener vi at vi nå oppfyller tilsynsforskriftens krav i punkt 4.2.2 c.

4.2.2 e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet:

I forhold til dette punktet har vi gått igjennom hele studieplanen og revidert beskrivelsen av vurdering (både i del 1 og i emnebeskrivelsene) for å sikre at pensumstoffet tilegnes og aktiveres og for å sikre at studenten får et bedre inntrykk av hva som kreves.

I del 1, punkt 1.7 “vurdering” har vi lagt til at i tillegg til underveisvurdering kan et emne også avsluttes med skriftlig eksamen, vurdering av kunstnerisk resultat i en forestilling eller en praktisk demonstrasjon som knytter an til emnets læringsmål. Vi har også presisert at vurderingen vanligvis skjer i samarbeid mellom student, lærer/veileder og/eller studieprogramansvarlig/dekan og at masterprosjektet blir vurdert av en intern og en ekstern sensor.

Dette er så presisert i beskrivelsen av vurdering i de aktuelle emnene:

1. I Konsept- og kunstutvikling og Teori- og begrepsutvikling er det spesifisert at emnet avsluttes med en skriftlig eksamen som vurderes av faglærer og godkjennes av programansvarlig.
2. I Teknologi og ferdigheter er det spesifisert at hver student skal holde en praktisk demonstrasjon som knytter an til emnets læringsmål. Vurderingen i emnet foretas av emneansvarlig pedagog.
3. I Produksjoner er det spesifisert at det foretas en egen vurdering av studentens kunstneriske resultat i forbindelse med forestillinger. Denne vurderingen foretas av pedagog og studieprogramansvarlig i et eget vurderingsmøte. 3

4. I fordypningsemnene er det spesifisert at studieprogramansvarlig vurderer den delen av arbeidet med fordypningsfaget som er integrert i emnet produksjoner på basis av det kunstneriske resultatet som presenteres i forestillinger. Når det gjelder den frittstående delen av emnet foretas det en vurdering underveis. Vurderingen underveis baserer seg på veiledning, lærervurderinger, gruppediskusjoner og egenrefleksjon over faglig utvikling sett i relasjon til emnets mål. I tillegg til vurderingen underveis skal hver student holde en praktisk demonstrasjon. Den praktiske demonstrasjonen relaterer seg til den frittstående delen av emnet og skal knytte an til emnets mål.

5. I masterprosjektet er det presisert at det i tillegg til underveisvurdering i emnet foretas en egen vurdering av masterarbeidets kunstneriske resultat. Det kunstneriske arbeidet og refleksjonsarbeidet vurderes og karaktersettes hver for seg. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke-bestått og fastsettes på grunnlag av emnets mål og hvordan disse kommer til uttrykk i det samlede masterprosjektet. Vurderingen av masterarbeidet foretas en intern og en ekstern sensor.

I tillegg til ovennevnte endringer er alle beskrivelser av arbeidskrav (både i del 1 og del 2) flyttet fra "vurdering" til "undervisning og læringsformer", og det er presisert at arbeidskrav må være godkjent før studenten kan få vurdering i emnet. Dette er gjort for å skape et tydeligere skille mellom arbeidskrav og vurdering slik at studenten får et bedre inntrykk av hva som kreves.

Med endringene som er skissert over mener vi at vi oppfyller tilsynsforskriftens krav i punkt 4.2.2 e.

Øvrige endringer i studieplanen i forhold til anbefalinger fra de sakkyndige:

1. Vi har endret studiets navn fra "masterstudium i teater" til "masterstudium i teater med fordypning i skuespillerfag/ regi/ scenografi/ scenetekst". Engelsk benevnelse er tilsvarende endret.
2. Vi har vurdert nivået i forhold til læringsutbyttebeskrivelsene og ser at vi tre steder har brukt beskrivelsen "på høyeste nivå". Vi ser at dette kan være uheldig i forhold til en eventuell sammenligning mellom mastergrad og doktorgrad og har derfor endret dette til "på høyt nivå".
3. Vi har lempet på kravene til tilstedeværelse og skiftet ut kravet om 90 og 100 % tilstedeværelse med krav om 80 %. Det er presisert i studieplanen at forventet arbeidsinnsats er maksimalt 1800 timer per år.
4. Vi har gått inn og sett på eventuelle språkproblemer i tilknytning til utveksling og internasjonalisering. Det er ingen enkel måte å løse dette på i og med at scenespråket i stor grad er norsk/skandinavisk. Vi har derfor valgt å presisere teksten under opptakskrav slik at søkere til studiet (generelt og til utveksling) vet hva de kan forvente. Kravet om at søkere må beherske norsk og engelsk er endret til: "Alle søkere må forstå ett av de skandinaviske språkene samt snakke engelsk. Søkere til fordypning innen skuespillerfag og dramatisk skrivekunst forutsettes i tillegg å beherske ett av de skandinaviske språkene feilfritt."
5. I tillegg til ovennevnte punkter ønsker skolen å ta følgende anbefalinger med seg i det videre arbeidet: utvikling av kriterier for vurdering av realkompetanse samt hvilke konsekvenser den planlagte masteren bør få for status og profil på tilsvarende BA utdanninger.

6 Sakkyndig tilleggsvurdering

SAKKYNDIG TILLEGGSVURDERING TIL DEN TIDLIGERE BEHANDLEDE SØKNADEN FRA KUNSTHØGSKOLEN I OSLO OM AKKREDITERING AV MASTERSTUDIUM I TEATER.

Vi har gått igjennom de kommentarer som er innsendt av Kunsthøgskolen i Oslo, med endringer knyttet til de kriterier som ble underkjent i den første sakkyndige vurderingen: 4.2.2c og 4.2.2e.

4.2.2.c

Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen

Konklusjon

Ja, studiets innhold og oppbygging er tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

- Høgskolen har nå formulert kunnskapsmål for de emner som tidligere savnet dette og man har sett over hvordan man beskriver de ulike emnenes mål rent generelt. Kunnskapsmålene er av og til formulert slik at de kan ligne ferdighetsmål, men vi anser at innholdet i målbeskrivelsene i tilstrekkelig grad beskriver kunnskaper og ikke ferdigheter. Vi mener derfor at kunnskapsmålene for studiet nå er tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet. Vi vil imidlertid anbefale at høgskolen omformulerer kunnskapsmålene ytterligere, slik at formuleringer som ”...skal kunne anvende osv.” erstattes av ”skal ha inngående kunnskap om/innsikt i osv.” eller tilsvarende.
- Høgskolen har gått igjennom de mange små og noe mangelfullt formulerte emnene i etikk og slått dem sammen til ett større etikk-emne. Likebehandlings- og genusperspektiv har blitt integrert både i etikk-emnene og i flere andre emner. Disse perspektivene er nå representert ved en enkelt, velegnet tilføyelse på litteraturlisten. For å styrke kjønnsperspektivet ytterligere foreslår vi at litteraturlisten suppleres med følgende titler: ”Större än så här: tankar för en genusnyfiken gestaltning” av Liv Elf Karlén, Emma Stordal och Rebecca Vinthagen, 2008 (en praktisk forankret bok om genusarbeid i teateret), og ”The Routledge Reader in Gender and Performance”, red. Lizbeth Goodman & Jane de Gay, 2002 (en teoretisk antologi som er svært relevant både for skuespillerfag og regifag).

4.2.2. e

Studiets eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Konklusjon

Ja, studiets eksamensordninger og andre vurderingsformer er egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

- Høgskolen har nå konkretisert beskrivelsen av de ulike vurderingsformene. De er mer spesifikke for hvert enkelt kurs, og både muntlige og skriftlige prøver inngår nå.

Øvrige endringer

- Studiets navn er nå revidert og spesifisert, med angivelse av den enkelte students fordypning
- Beskrivelsen av ”nivå” for masterutdanningen er moderert, med henblikk på differensiering mellom master- og doktorgrad.
- Det høye kravet på tilstedeværelse er justert til 80 % (fra 90 % og 100 %) hvilket gir mer realistiske forutsetninger for å handtere fravær.
- Det er redegjort bedre og mer nyansert for studiets krav til språkbeherskelse.
- Høgskolen vil dessuten ta enkelte andre anbefalinger med seg i det videre arbeidet, som utvikling av kriterier for vurdering av realkompetanse, samt vurdering av hvilke konsekvenser den planlagte masteren bør få for status og profil på tilsvarende BA-utdanninger.

Med de omtalte endringene, både de pålagte og de anbefalte, vil de sakkyndige si seg tilfreds med den endelige utformingen av studieplanen.

Oslo, Gøteborg 13.12.12

Live Hov

Cecilia Lagerström

7 Vedtak

Kunsthøgskolen i Oslo søkte 1. mars 2012 om akkreditering av mastergradsstudium i teater, 120 studiepoeng. De sakkyndige avga sin vurdering 31. oktober 2012, og deretter tilleggsvurdering 13. desember 2012. Etter tilleggsvurderingen ble studiets navn endret til mastergradstudium i teater med fordypning i skuespillerfag/regi/scenografi/scenetekst.

NOKUT vurderer at vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 27.1.2011 nå er fylt, og at mastergradsstudium i teater med fordypning i skuespillerfag/regi/scenografi/scenetekst (120 studiepoeng) ved Kunsthøgskolen i Oslo akkrediteres. Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdato.

NOKUT forutsetter at Kunsthøgskolen i Oslo fyller de til enhver tid gjeldende krav for akkreditering. I tillegg forventes at høgskolen vurderer de sakkyndiges merknader og anbefalinger i det videre arbeidet med utvikling av studiene.

For mastergradsstudier som NOKUT akkrediterer, må institusjonen selv søke Kunnskapsdepartementet om rett til å etablere studiene.

8 Dokumentasjon

- *Søknad om akkreditering av mastergradsstudium i teater* datert 01.03.2012, saksnr: 12/256
- *Revidert studieplan, masterstudium i teater*, datert 19.11.2012, saksnr 12/256, jrpost 12
- *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning*, datert 27.1.2011, med tilhørende merknader
- *Database for Høyere Utdanning*, <http://dbh.nsd.uib.no/>